p Ciołkosz

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 20 XI. 1941
popołudniowy.

BOSTON po polsku, 19 XI, g.19.45
Cały świat korzy się przed nieustraszoną dumą, z jaką bohaterski naród polski stawia opór najeźdźcy.
PAT donosi z Kujbyszewa, że w najbliższym czasie oczekiwać należy przyjazdu gen. Sikorskiego do Kujbyszewa. Gen. Sikorski omówi z rządem sowieckim i czynnikami wojskowymi zagadnienia opieki nad polską ludnością cywilną w Rosji i zaopatrzenia w sprzęt oddziałów wojskowych. Równocześnie generał Sikorski dokona inspekcji wszystkich obozów wojskowych. /Uwaga: w sprawie przybycia gen. Sikorskiego do Kujbyszewa vide komunikat poranny z dnia dzisiejszego. /
Władze polskie prowadzą z rządem rosyjskim pertraktacje w sprawie pożyczki, która pozwoliłaby na zapewnienie przynajmniej minimum egzystencji tym Polakom, którzy nie nadają się do służby wojskowej i nie pracują w inny sposób dla obrony. Pertraktacje te mają być na dobrej drodze.
Do Rosji zaczyna nadchodzić pomoc dla obywateli polskich. Ostatnio nadeszło 210 skrzyń z odzieżą i środkami leczniczymi. Z Ameryki odpłynął przed kilku dniami statek polski z poważnym ładunkiem oraz statek rosyjski z innym ładunkiem. Wszystkie statki, idące ze Stanów, a wiozące ładunek dla Polaków, będą zawijały bezpośrednio do miejsca przeznaczenia.

REICHSSENDER po polsku, 19 XI, g.15.00
Gubernator Galicji wydał 800 tys. złotych na zapomogi dla byłych urzędników państwowych, b. wojskowych polskich oraz inwalidów.
Gubernator Lubelskiego odbył naradę gospodarczą ze starostami. Na tej naradzie ujawniono, że zbiory roczne były pomyślne, co należy zawdzięczać stosowaniu nowoczesnych metod uprawy roli. Powzięte zostały na tej naradzie środki przeciwko sabotażowi gospodarczemu.

B.B.C. po polsku, 19 XI, g.17.50
Recytacja wiersza Stanisława Balińskiego " Ziemia Nowogródzka".

II

Z najważniejszych spraw światowych

NEW-YORK NBC po francusku, 19 XI, g.21.00
Korespondent NYT w Rzymie, Alan Raymond, który obecnie opuścił na stałe Włochy, twierdzi, iż przed wojną lotnictwo włoskie, duma partii faszystowskiej, zorganizowane przez marszałka Balbo było istotnie wspaniałe, przemysł zaś włoski produkował 900 samolotów miesięcznie. Gdy w swoim czasie Niemcy przekazali Włochom pewną ilość bombowców typu Stuka, zdziwieni byli sprawnością i szybkością z jaką lotnicy włoscy zapoznawali się z samolotami. Dziś lotnictwo włoskie jest w stanie zupełnego rozprzężenia, znaczna jego część jest zniszczona, przemysł zaś włoski wskutek braku surowców i rąk roboczych - najlepsze siły wykwalifikowane wywiezione zostały do Niemiec - produkuje głównie części zamienne.

III

Ogólne.

WATYKAN po ukraińsku, 19 XI, g.19.15
Ojciec Święty z bólem patrzy na konflikt światowy i wznosi modlitwy za braterstwo ludów. Jest on tak przepracowany, że nawet latem nie opuszczał Watykanu.
W Watykanie działa komisja pomocy ofiarom wojny.
Jeńcy w Palestynie odwiedzają miejsca święte.

REICHSSENDER po polsku, 20 XI, g.10.01
Zwycięstwo armji Adolfa Hitlera na wschodzie oznacza zwycięstwo prawa. W ten sposób określił dr. Frank generalny gubernator, wojnę na wschodzie

podczas przemówienia w Berlinie na posiedzeniu Związku Pr---ników Niemieckich.
Bitwa na Atlantyku przynosi ciężkie straty Anglji. New York podał o stracie dalszych 7 statków angielskich, zatopionych z dużego konwoju, liczącego 53 statki. Angielski krążownik i korweta zawinęły do portu nowojorskiego celem naprawy.
Kościół anglikański jest całkowicie zależny od państwa, a kler jest funkcjonarjuszem rządu angielskiego. Jeszcze przed rokiem kler anglikański występował przeciwko bolszewikom, a teraz zanosi modły o zwycięstwo Związku Sowieckiego.
70 miljonów leji przeznaczyła Rumunja na rozbudowę swych kolei.

ZXM po rosyjsku
19 XI, g.15.15 - Dzień 18 listopada jest szóstą rocznicą wprowadzenia sankcji gospodarczych przeciwko Włochom. Sankcje były zastosowaniem zasad, które spowodowały wojnę obecną. Zapomocą sankcji natury gospodarczej próbowano wywierać nacisk natury politycznej, czyli, że godzono w wolność narodów, która rozstrzyga się obecnie się na polach bitew. Propaganda angielska stara się wmówić, że wojna obecna jest prowadzona w celu obalenia imperjalizmu niemieckiego i włoskiego. W gruncie rzeczy polityka sankcyj spowodowała wojnę, gdyż zmusiła Niemcy szukać ekspansji na wschód, a Włochy - wyjścia z morza Śródziemnego. W ciągu 150 lat Anglja panowała bez kontroli na morzach oraz rozporządzała surowcami całego świata. Nie wywoływało to większej reakcji ze strony innych krajów, które mogły swobodnie nabywać potrzebne im surowce. Po zastosowaniu sankcyj, reakcja krajów pozbawionych surowców zaczyna nabierać rozmachu, co znalazło wyraz w rozszerzeniu obszarów życiowych oraz w autarkji. Ekspansja w kierunku Azji spowodowała wojnę, a polityka samowystarczalności gospodarczej wymaga zorganizowania Europy według nowego systemu.
19 XI, g.16.00 - Rząd japoński uważa odpowiedź rządu japońskiego na notę w sprawie min pływających za niewystarczającą.
Majski wywiera silny nacisk na rząd angielski, by ten wypowiedział wojnę Finlandji, Rumunji i Węgrom. Inicjatywa ta napotyka na silną opozycję w niektórych kołach angielskich.
20 XI, g.8.15 - Od 9 do 15 bm. bolszewicy stracili 223 samoloty, Niemcy w tym samym czasie stracili 24 samoloty. Mroźna pogoda na wschodnim froncie umożliwiła ożywienie operacyj wojennych przy użyciu oddziałów zmotoryzowanych i pancernych. Radio amerykańskie stwierdza, że sytuacja w Moskwie staje się coraz cięższa. Anglicy przygotowują pośpiesznie lotniska na Kaukazie, wiedząc o niebezpieczeństwie, zagrażającym Kaukazowi.
Cała prasa japońska omawia prace parlamentu japońskiego i gotowość armji japońskiej do każdej ewentualności. B. Minister Rolnictwa oświadczył, że Ameryka jest przyczyną nieporozumień na całym świecie. Podtrzymuje ona Czang Kai Szeka, wywiera nacisk na Holandję, by nie dostarczała surowców Japonji, wtrąca się do spraw europejskich, podtrzymując Anglję, i zagraża Japonji, budując bazy na Oceanie Spokojnym.

BRATYSLAVA po rosyjsku, 19 XI, g.21.45
W Symferopolu znaleziono setki trupów, pomordowanych przez GPU.
W Kanadzie partja komunistyczna jest nadal poza prawem.
Anglicy żądają, by rząd sowiecki pozwolił na wysłanie na Kaukaz wraz z oddziałami wojskowymi angielskich specjalistów cywilnych i wojskowych. Bolszewicy nie zgadzają się na to w obawie, by Anglicy nie chcieli później pozostać na Kaukazie na stałe.

LAHTI po rosyjsku, 19 XI, g.23.45
Niemieckie łodzie podwodne zatopiły w arktycznej części Oceanu Atlantyckiego trzy statki towarowe i jeden okręt wojenny. Świadczy to o tem, że Niemcy zdecydowane są nie dopuścić transportów angielskich i amerykańskich do Murmańska i Archangielska. Niemcy skonstruowali specjalne łodzie podwodne do działań na wodach arktycznych.

WEICHSELLÄNDER po polsku, 19 XI, g.15.00
Na okupowanych obszarach wschodnich życie powoli normalizuje się: sieć kolejowa i telegraficzna jest odbudowywana, na miejsce zniszczonych budynków powstają nowe. Znane są powszechnie metody prowadzenia gospodarki i metody prowadzenia wojny przez bolszewików. Można je porównać tylko z tymi metodami, które były stosowane przez hordy tatarskie. Dlatego też Niemcy mają na obszarach okupowanych olbrzymie zadanie - odbudowania

zniszczonych objektów oraz podciągnięcia życia do skali europejskiej w oparciu o prawo, porządek i spokój. Uregulowanie życia na tych obszarach jest wielkim krokiem naprzód w życiu Nowej Europy.

Minister Marynarki Stanów Knox wydał rozporządzenie, na mocy którego marynarze nie mają prawa ani opowiadać, ani podawać w listach szczegółów dotyczących ich służby oraz towarzyszących temu okoliczności.

WEICHSELLANDER po rosyjsku, 19 XI, g.22.00

We flocie czarnomorskiej wybuchły bunty. Admirał Kuźniecow podobno został aresztowany przez zbuntowanych marynarzy.

Korespondent amerykański, aresztowany swego czasu w Kujbyszewie za nadanie depeszy o tragicznym położeniu Sowietów, twierdzi, iż przemysł sowiecki jest jak człowiek bez rąk i nóg. Brakuje mu surowców.

Komisarz obrony Związku Sowieckiego wstrzymał wszystkie prace w dokach Władywostoku, Chabarowska i Komsomolska na skutek braku materjałów budowlanych.

BELGRAD po rosyjsku

19 XI, g.17.15 - Moskwa znajduje się pod całkowitym zarządem władz wojskowych. Nikt nie ma prawa chodzić po ulicach wieczorem. Brak artykułów żywnościowych, nawet za pieniądze nic nie można prawie kupić, kwitnie handel wymienny. Tłumy na dworcach i w pociągach. Obserwuje się znaczną ilość oddziałów, złożonych z ubylców azjatyckich. W kinach wyświetlają tylko filmy propagandowe. Stacje podziemnej kolei służą jako schrony przeciwlotnicze i są przepełnione. Droga, prowadząca ku wschodowi, jest usłana trupami uciekinierów. Informacje te mają pochodzić od dziennikarza amerykańskiego.

19 XI, g.18.15 - Na Ukrainie jest wielkie pole do pracy dla wszystkich - bolszewicy dokonali kolosalnych zniszczeń. Ukraińcy gorączkowo pracują nad odbudową swego kraju, lecz praca obecnie jest zupełnie inaczej zorganizowana, niż za czasów bolszewickich. Niema ani "piatiletki", ani "stachanowszczyny". Bolszewicy mówili narodowi, że ze względu na konieczność uzbojenia się należy odmawiać sobie we wszystkim. W konsekwencji stopa życiowa była bardzo niska. Niemcy zaś zdołali uzbroić się i jednocześnie polepszyć poziom życiowy ludności.

MOSKWA po, polsku, 19 XI, g.16.30

Ewakuowane fabryki broni i sprzętu wojennego pracują już na nowych miejscach w głębi Rosji.

Artykuł Ilji Erynburga : - Nie wszystko udaje się Hitlerowi. Chciał być Napoleonem, a zamiast tego jest dyrektorem zakładu pogrzebowego. Chciał zagarnąć kraje bez walki, co dawniej udawało się, a obecnie idzie mu coraz gorzej. Poniósł klęskę w bitwie nad Anglją. Wojna błyskawiczna przeciwko Związkowi Radzieckiemu nie udała się. Quisling stał się synonimem obelgi. Hitler obiecał, że wojna zostanie zakończona w roku 1941 - a na to się wcale nie zanosi.

"STARA GWARDJA" po rosyjsku, 19 XI, g.18.30

Oficerowie amerykańscy po powrocie swoim z Rosji opowiadali dziennikarzom amerykańskim o swoich wrażeniach: rzuca się w oczy przedewszystkim straszny bezład. Uruchomienie ewakuowanych fabryk wymaga znacznego czasu, pociągi z maszynami są przetrzymywane tygodniami na stacjach kolejowych i ulegają zniszczeniu z powodu braku nadzoru. Dla wydobycia rudy żelaznej na Uralu trzeba wybudować nowe linje komunikacyjne i urządzenia fabryczne. Operacje na froncie zdradzają brak jakiegokolwiek planu sowieckiego dowództwa. Opór był stawiany dzięki inicjatywie poszczególnych dowódców dywizyj i pułków.

Stale wzrasta liczba uciekinierów sowieckich do Turcji.

Donoszą z Teheranu, że oddziały sowieckie odmówiły powrotu z Iranu do Rosji.

Na posiedzeniu Rady Obrony Państwa w Kujbyszewie zaszło nieporozumienie między Stalinem a Mołotowem, który zażądał zawarcia natychmiast odrębnego pokoju z Niemcami.

IV

Z ostatniej chwili

NEW YORK COLUMBIA, po angielsku, 20.XI, g.14.00

Rozpoczęcie akcji ofenzywnej w Libji wywołało wielkie wrażenie w całym świecie. Jest to bowiem pierwsza od dłuższego czasu operacja przedsięwzięta przez W.Brytanję w zakresie wojny lądowej. Stosownie do oświadczeń brytyjskich czynników miarodajnych celem operacji są nietylko zdobycze terytorjalne, ile zniszczenie wojsk nieprzyjacielskich. Ocenia się, że w skład sił niemieckich generała Rommla wchodzą dwie dywizje pancerne. Można się spodziewać, że garnizon Tobruku w najbliższym czasie weźmie czynny udział w walkach o, ile przybliżą się one do tego punktu ufortyfikowanego. W Londynie rozpoczęcie ofenzywy powitano z uczuciem ulgi. - Korespondent systemu Columbia z Berna podaje, że ze strony niemieckiej urzędowo zaprzeczono wszczęciu przez jakiekolwiek niemieckie czynniki czy osobistości miarodajne jakichkolwiek kroków, zmierzających do uzyskania pokoju.